

СТРАТЕГИЯ

за развитие на социалните услуги в община Септември 2016 – 2020 г.

Стратегията е документ за провеждане на политиката за реформи на системата за социална подкрепа - превенция на бедността и социалното включване на уязвими групи и лица. Осигурява се единен подход към предоставянето на социални услуги на територията на община Септември за постигане на ефективно планиране, разкриване, финансиране и договаряне на социалните услуги. Настоящата Стратегия ще даде възможност да се предоставят необходими и желани услуги в общината, съобразно възможностите.

Стратегията е основана на визията за достъпни, качествени и ефективни социални услуги, отговарящи на нуждите на потребителите.

Планирането на социалните услуги се осъществява с прякото участие на всички заинтересовани страни - Община Септември, Дирекция „Социално подпомагане”, доставчици на услуги, граждански организации, представители на целевите общности и рисковите групи.

Цел: Общинската Стратегия има за цел да планира реформата в социалните услуги в община Септември за периода 2016 -2020 г., съобразно потребностите и обединяване на всички налични ресурси (институционални, граждански, технически, финансови) за нейното изпълнение. Тя ще създаде мрежа от социални услуги на територията на общината и ще подобри достъпа до тях на рисковите групи. Във връзка с изработването на Стратегията са идентифицирани уязвимите групи в общината, анализирани са тенденциите на база данните за четиригодишен период (2012-2015 г.), предвиждат се социални услуги, дейности и мерки за основните рискови групи на територията на общината, като се извеждат приоритетни целеви групи и услуги. Изборът на приоритети е основан на остротата на проблемите и големината на целевите групи в общината.

Обхват: Стратегията обхваща петгодишен период: 2016 - 2020 г. и включва:

- широк кръг социално-икономически проблеми;
- демографски тенденции;
- общо състояние на сектора социални услуги в Община Септември като осигурени човешки ресурси;
- достъп, капацитет и качество на наличните услуги.

Потърсена е обратна връзка и за нагласите и очакванията от общинското планиране на заинтересованите страни - местна власт, Дирекция „Социално подпомагане”, граждански организации, доставчици и потребители на социални услуги.

В географско отношение обхватът на проучването покрива община Септември и всички 13 кметства на нейна територия, като се обръща специално внимание на малките изолирани населени места, където живеят малобройни рискови групи.

Визията на стратегията за развитие на социалните услуги в община Септември е:

Развитие на иновативна и качествена система от социални услуги, насочена към подобряване качеството на живот към пълноценната реализация и грижа за хората от рисковите групи, както и за тяхното социално включване

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 1:

Развитие на социални услуги в общността за социално включване и превенция на социалното изключване и изолация на рисковите групи

Обща цел 1:

Създаване на условия за предотвратяване на рисковите фактори, водещи до социална изолация. Подкрепа за социално включване на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 2:

Деинституционализация и подобряване качеството на резидентна грижа

Обща цел 1:

Подобряване качеството на живот на деца и възрастни, настанени в специализирани институции, съобразно техните специфични потребности, чрез осигуряване на алтернативни форми на грижи.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 3:

Развитие на човешките ресурси

Обща цел 1.

Създаване на ефективна система за развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги в община Септември.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 4:

Изграждане на междусекторно сътрудничество и междуобщинско партньорство

Обща цел 1.

Да се повиши ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

В Стратегията е разработена система за мониторинг и оценка, ориентирана както към годишен мониторинг на изпълнението на планираните услуги, мерки и дейности, така и към оценка на качеството на предоставяните социални услуги.

Тя ще се изпълнява на общинско ниво с общите усилия на всички заинтересовани страни в съответствие с техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

Стратегията за развитие на социалните услуги на община Септември е съобразена с Областната стратегия за развитие на социалните услуги с Общинския план за развитие на общината, като за всяка година ще се изготвя план на дейностите, който ще съдържа конкретните действия, срокове, отговорности и финансиране.

Изпълнението и е насочено към:

- Подобряване адаптивността и качеството на живот на целевите групи, нуждаещи се от социална подкрепа;
- Преодоляване на изолацията и интегрирането в обществото на хората в неравностойно социално положение;
- Мотивиране и стимулиране на хората в риск да се справят със социалните си проблеми;
- Активизиране на гражданското общество за толерантност, съпричастност и социалност към хората в неравностойно положение.

Реализирането на общинската социална политика за социални услуги е непрекъснат процес, инструмент за хармонизиране на местните инициативи с държавните изисквания, възможностите на местната власт за потребностите на жителите на общината.

В разработването на общинската стратегия участваха:

- експерти от община Септември;
- Дирекция „Социално подпомагане“;
- Клубове на пенсионера и инвалида;
- Обществения съвет по социално подпомагане.

Структура:

1. Обща демографска характеристика;
2. Характеристика на социалните услуги, предоставяни на територията на община Септември;
3. SWOT анализ;
4. Виджания за развитие на системата от социални услуги в Общината за периода 2016-2020 г.

Обща характеристика на община Септември

Община Септември се намира в южната част на Република България и е включена в административно-териториалните граници на Пазарджишка област. Съгласно разпоредбите на Закона за регионалното развитие /ЗРР/ на територията на Република България се обособяват шест райони за планиране, като община Септември попада в Южен централен район.

В географско отношение попада в равнинната част на южна България. На север граничи с община Лесичово, на изток с община Пазарджик, на запад с община Белово и на юг с община Ракитово.

Общината включва общо 14 населени места - гр. Септември, гр. Ветрен и селата Бошуля, Варвара, Ветрен дол, Виноградец, Горно Вършило, Злокучене, Ковачево, Лозен, Семчиново, Симеоновец, Карабунар и Славовица.

1. Население - демографска характеристика

По данни на ГРАОН общият брой на населението в община Септември по постоянен адрес към 31.12.2015 г. е 27 598 души, по настоящ адрес е 26 284 души а по постоянен и настоящ 24 659 души.

Възрастовата структура на населението в общината показва постоянна тенденция към застаряване. Демографската картина за община Септември, както и за цялата страна, е неблагоприятна, населението застарява в резултат на естествените процеси на раждаемост и смъртност, така и в резултат на засилените емиграционни процеси. Съотношението мъже/жени се запазва, като женският пол продължава да преобладава от общия брой на населението в общината, и то предимно във възрастовата група над 60 години.

Естественят прираст на населението в общината е с постоянна отрицателна стойност. Тенденцията в броя на населението в община Септември е към неговото непрекъснато намаляване. Отрицателният естествен прираст може да се види и чрез съпоставянето на живородените и починалите в общината. Тези показатели, както и броят на заселените и изселените е по посока на намаляване.

Раждаемостта в община Септември през последните 4 години е леко повишена.

- През 2012 г. новородените са 240;
- през 2013г. - 246 ;
- през 2014г. - 245;
- през 2015г. - 215.

Смъртността по възрастови групи е най-висока при населението над 60 - годишна възраст, следвано от това до 1 година.

По отношение на етническия състав на община Септември преброяването на населението (2001 г.) показва следните характеристики:

- В община Септември преобладава населението, което се самоопределя като българската етническа група;
- Втора по големина по самоопределение е ромската етническа група;
- На трето място е процентът на жителите на общината, които се самоопределят към турската етническа група;

Както е известно, информацията за етническия състав от преброяването на населението (2001г.) показва данни по самоопределение и не отразява реалното съотношение на етническите групи. Тези различия са най-изявени при ромската етническа група. Сред селата с най-многобройно ромско население в общината са: с. Ковачево, с. Злокучене, с. Семчиново и др.

Миграция - населението в общината съхранява наблюдаваните тенденции за страната - да мигрира към големите градове.

Анализът на данните показва основните демографски проблеми в община Септември, които имат пряко отношение към социалната политика и системата на социалните услуги и към потребностите на населението от социални, здравни и др.

услуги са:

- застаряване на населението;
- ниска раждаемост;
- висока смъртност и отрицателен естествен прираст;

2. Заетост

Наблюдава се устойчива тенденция на нарастване на зетите лица в частния и намаляването им в обществения сектор. Необходимо е да се посочи, че величината на намалението на зетите в обществения сектор не се компенсира с нарастването на лицата в частния сектор. Това налага развитие на мерките за стимулиране на предприемачеството, от една страна и от друга, насърчаване на работодателите да разкриват нови работни места и да въвеждат гъвкави форми на заетост.

Бюрото по труда организира и провежда *трудова борси* с цел популяризиране на услугите по заетостта, подпомагане на информирането, насърчаване на мобилността и трудовата реализация на безработните. Някои от тях са насочени към младежите и в сферата на туризма, в селското стопанство и строителството, в шивашката промишленост, към ромската общност и по ОП РЧР.

3. Безработица

Според данните от Дирекция БТ гр. Септември броят на регистрираните безработни лица за 2013 г. се увеличава в сравнение с предходната 2012 година. През 2014 г. намалява, но през 2015 г. бележи леко увеличение.

Регистрираните безработни към 31.12.2015 година.:

Показатели	2012	2013	2014	2015
Общо - брой	2040	2160	1812	1873
Равнище на безработица в %	20.8	22.0	18.4	19.1
Разпределение по пол:	2012	2013	2014	2015
жени	1115	1181	1000	1054
мъже	925	979	812	819

Някои от основните причини за задържане на високите стойности на равнището на безработицата са свитите първични пазари на труда, особено за квалифицирани специалисти и преобладаващото ниско образование и квалификация на населението в общината.

Структурата на безработицата по професионален признак и образование в община Септември към 31.12.2015 г. сочи, че най-голяма е групата на безработните лица без или с по-ниско от основно образование. Нискоквалифицираните и нискообразованите безработни трудно намират реализация на пазара на труда, поради което след извършване на временна или сезонна работа отново се регистрират в бюрото по труда. Хората със средно образование съставят втората по големина група безработни. Регистрираните безработни с висше образование са с най-малък брой.

Разпределение по образование:	2012	2013	2014	2015
- с висше образование	83	72	56	81
- със средно образование	562	553	455	441
в т.ч. със средно проф. образование	438	428	354	334
- с основно образование	290	281	212	205
- с по-ниско образование	1105	1254	1089	1146

Разпределение по квалификация:	2012	2013	2014	2015
- работническа квалификация	367	351	291	284
- специалисти	206	185	149	163
- без специалност и професия	1467	1624	1372	1426

Разпределение по възраст:	2012	2013	2014	2015
- до 19 години	55	46	40	15
- от 20 до 24 години	204	212	146	128
- от 25 до 29 години	253	241	207	200
- от 30 до 34 години	245	274	220	219
- от 35 до 39 години	239	268	222	227
- от 40 до 44 години	197	215	187	190
- от 45 до 49 години	206	208	162	203
- от 50 до 54 години	268	248	213	225
- над 55 години	373	448	415	466

Продължително безработни лица:	2012	2013	2014	2015
- от 12 до 24 месеца	386	403	352	275
- над 24 месеца	461	630	667	704

Въз основа на данните за състоянието и развитието на пазара на труда в община Септември могат да се направят следните изводи:

- Забелязва се тенденция към увеличаване дела на трайно безработните ;
- Традиционно делът на нискоквалифицираните и нискообразованите безработни е най-голям;
- Голямата част от местата за специалисти с висше образование остават трайно незаети поради слабата мобилност на работната сила с висше образование (особено за работа в отдалечени селски райони);
- Увеличава се безработицата при лица над 55 години;

4. Социално слаби лица

Лица получаващи целеви помощи за отопление - сезон 2012 / 2013 г.	1 101
Лица получаващи целеви помощи за отопление- сезон 2013 / 2014 г.	1 335
Лица получаващи целеви помощи за отопление- сезон 2014 / 2015 г.	1 354
Лица получаващи целеви помощи за отопление–сезон 2015 / 2016 г.	1 275

5. Пенсионери към 31.12.2015 г. / по данни на НОИ/

Пенсионери (общо)	6 781
Пенсионери с пенсии за стаж и възраст	4 982
Пенсионери с пенсии за инвалидност	1 507
Пенсионери с пенсии за инвалидност, не навършили пенсионна възраст	992
Пенсионери със социални пенсии	278

Пенсионерите в община Септември ползват според доходните и имуществени критерии от социални помощи главно за отопление.

6. Лица и /или семейства в неравностойно положение (към 31.12.2015 г.)

/ по данни на ДСП, Община Септември./

Лица, получаващи месечни социални помощи	180
Сам родител, отглеждащ дете/ деца	24
Многодетни семейства	72
Лица в остра жилищна нужда	

7. Хора с увреждания

Социално икономически проблеми:

- липса на разбиране от страна на обществото/неприетост на хората с увреждания в обществото;
- недостъпна архитектурна среда/околна/ среда;
- липса на трудова заетост;
- недостъпно образование и др

Пълнолетни лица с увреждания към 31.12.2015 г.

Лица с физически увреждания	872
От тях, лица със сензорни увреждания	86
Лица с множествени увреждания	187
Лица с умствена изостаналост	189
Лица с психични заболявания	192
В това число деца с увреждания	138

/по данни на ТЕЛК, РДСП, сектори ХУСУ/

8. Уязвими етнически малцинства

Общината води политика за преодоляване на различията, основана на взаимното разбиране и уважение. Необходимо е да се продължи изпълнението на дейности, насочени към интеграцията на малцинствата в живота на общината при запазване на културното и междуетническо разнообразие.

Характеристика на социалните услуги предоставени на територията на община Септември

Съгласно чл.36, ал.1 от Правилника за прилагане на закона за социално подпомагане - Социалните услуги се предоставят в общността и в специализирани институции. На територията на община Септември няма нови разкрити специализирани институции.

1. Услуги в специализирани институции делегирани от държавата дейности

№:	Вид социална услуга в общността	Местонахождение, адрес, телефон	Капацитет	Заетост към 31.12..2015г
1	Дом за възрастни хора с умствена изостаналост	с. Славовица Тел: 0887 077022	50	50

Домът за възрастни хора с умствена изостаналост е открит през 1970 г. в с. Горно Вършило. Прехвърлен е в с. Славовица през 2005 г. след основен ремонт на общежитие извършен по проект на СИФ.

2. Услуги в общността / Общински социални услуги/

Домашен социален патронаж

Със средства от бюджета на община Септември са извършени ремонтни дейности в сградата на СОУ "Христо Ботев" гр. Септември в която от 2005 г. се помещава "Домашен социален патронаж". Осигуряването на по - голяма кухня и изцяло подновеното оборудване позволи да бъде увеличен капацитетът на кухнята до 210 души.

Услугите, които се предоставят от Домашен социален патронаж са насочени към обслужване на възрастни хора и хора с увреждания срещу заплащане. Извършва се ежедневна доставка на топла храна в дома. Дейността се финансира от бюджета на Община Септември. Но с Решение № 351 от 28.03.2013 год. на Общински съвет се създава Общинско предприятие „Столово хранене” и се обединяват двата патронажа гр. Септември и с. Симеоновец. Включва още Столово хранене гр. Септември, Столово хранене с. Семчиново, Млечна кухня и Вилата гр. Ракитово.

Столово хранене на учениците от Община Септември

На територията на Община Септември функционират два ученически стола в СОУ "Хр. Ботев" гр. Септември, в които се хранят 130 ученика от 1-ви до 12-ти клас и в ОУ „Хр. Ботев” с. Семчиново, в които се хранят 140 ученика от 1-ви до 8 ми клас.

Детска млечна кухня - през 2005 г. бе възстановена Детска млечна кухня към ОДЗ 1 „Приказен свят” - гр. Септември. На основание на наличната материална база, която съществува и е необходимост за потребностите на гражданите. Кухнята обслужва от 70 до 120 деца с 4 човека персонал в това число 1 диетолог. С тази придобивка улесняваме младите майки за приготвяне на топла млечна храна за най- малките граждани на общината.

Клубове на пенсионери и инвалиди - Клубовете на пенсионера и инвалида са форма на социална интеграция. В клубовете се организират социални контакти и възможности за активен живот на пенсионерите и инвалидите. Тази форма на социална интеграция е все по- предпочитана от целевата група лица, за която е предназначена. На територията на Община Септември има 15 пенсионерски клуба по населени места, в които членуват около 1100 души и 2 клуба за хора с увреждания – клуб „Вяра” в гр. Септември и клуб „Спасение” гр. Ветрен с членуващи 200 души. Има още 5 дружества на диабетиците с 306 членуващи и един клуб на военноинвалидите и военнопострадалите с 50 членуващи. Община Септември подпомага финансово всеки един от тях.

3. Услуги, които се предоставят по национални и европейски програми и проекти

През 2011 г. Община Септември предоставя социална услуга «Личен асистент» по проект «Подкрепа за достоен живот» по Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

КАПАЦИТЕТ УСЛУГИ

ГОДИНА	2012	2013	2014	2015
ЛИЧНИ АСИСТЕНТИ	35	40	40	29 броя от 30.01. до 24.04.2015 г. 30 броя от 18.05.2015 до 31.12.2015г.

От 18.05.2015 година се предоставя социалната услуга „Личен асистент” по проект „Нови възможности за грижа” с капацитет 30 лични асистенти.

Лица ползвали социалната услуга „Личен асистент” по Национална програма „Асистенти на хора с увреждания” към Дирекция „Социално подпомагане” гр. Септември.

ГОДИНА	2012	2013	2014	2015
Асистенти на хора с увреждания	22	20	23	23.

4. Оценка на ресурсите за развитие на социални услуги в община Септември

Анализ на човешките ресурси за предоставяне на услуги

Персонал за управление на социалната сфера - общини и Дирекция „Социално подпомагане”

В Община Септември социалната политика се управлява от Кмета и ресорен заместник кмет и експерти в съответната дейност.

В Дирекция „Социално подпомагане” - Септември работят 15 лица, разпределени в 3 отдела - отдел „Закрила на детето”, отдел „Социална закрила” и отдел „Хора с увреждания и социални услуги”.

В Община Септември работят квалифицирани специалисти с продължителен опит в социалната сфера.

През 2008 година с решение на Министерски съвет се приеха единните разходни стандарти за определяне на финансирането на социалните услуги, което дава по-голяма свобода на конкретната община да определи числеността на персонала за даден вид услуга.

Прие се и Методика за определяне числеността на персонала в специализираните институции и социални услуги в общността, като се поставиха нови по-високи изисквания по отношение оптимизиране на грижата, повишаване на качеството и кадрово обезпечаване на социалните услуги с високо квалифициран персонал. Със Заповед № РД 01-475/23.06.2010 г. на Министъра на труда и социалната политика е утвърдена новата Методика за определяне длъжностите на персонала в специализираните институции и социалните услуги в общността.

Въпреки големия дял на трудовите разходи, възнагражденията в социалната сфера изостават в сравнение с другите отрасли.

В областта на предоставяне на социални услуги и закрила на населението в Община Септември, работят висококвалифицирани специалисти със стаж и професионален опит. Текуществото в системата и оттеглянето на дългогодишни служители в последно време се дължи преди всичко на неадекватното заплащане на труда им при наложени високи изисквания и обем на работата. Служителите в социалната сфера са поставени пред предизвикателството да предоставят висококачествени услуги на потребителите, в условията на динамично променяща се законова база и ограничени финансови ресурси при високо психо-физическо напрежение. Това налага отделните елементи на административната среда да се оптимизират, така че да работят в синхрон, комуникацията да бъде безпроблемна и да се използват всички канали за обмен на информация и супер визия на екипите за бързо и качествено обслужване на потребителите при достойно заплащане на труда им.

Финансов анализ на дейностите на общината

От 2003 година се прие решение на Министерски съвет за разделение на дейностите на делегирани от държавата и дейности, финансирани от местни приходи, като се разделиха отговорностите между държавата и общините.

Делегираните от държавата дейности станаха ангажимент на държавата, а местните дейности се осигуряват от собствените приходи на общините.

За делегираните от държавата дейности размерът на средствата, които ще се изразходват за социални услуги, се определят всяка година със Закона за държавния бюджет за съответната година.

Водещото във финансирането на разходите за делегираните от държавата дейности е размерът на тяхната сума, изчислена на база на приетите единни стандарти, които включват броя на персонала, размера на заплатите и осигурителните плащания и размера на издръжката.

Държавата поема отговорността да осигурява необходимите финансови ресурси за тези дейности.

Събраните такси за делегираните дейности се определят с Тарифа за таксите за социални услуги, финансирани от републиканския бюджет и се превеждат по сметка във фонд „Социално подпомагане” към Министерство на труда и социалната политика.

С решение на Общинския съвет за сметка на местните данъци и такси и други приходи с общински характер могат да се завишават нормативно определените разходи на делегираните от държавата дейности.

Финансирането на социални услуги - местни дейности, става чрез набирането на собствени средства - от местни данъци и такси.

Стандарти за издръжка на местните дейности няма. Общината има право, в зависимост от задачите, които решава в областта на социалните услуги и финансовия ресурс, с който разполага, събиран от местните приходоизточници да определя средствата, с които ще финансира местните дейности.

В местните разходи най-голям е делът на предвидените разходи за услугата „Домашен социален патронаж”. За Община Септември таксата за Домашен социален патронаж се определя на база реалната издръжка, която включва месечните разходи за храна, работно облекло, хигиенни материали, както и съответната част от общите разходи за електрическа и топлинна енергия, вода и транспортни разходи., като всяка година се определя с Наредба за определянето и администрирането на местните такси, и цени на услуги на територията на община Септември

SWOT – анализ на системата от социални услуги в общината цели определяне на потенциала и възможностите за бъдещо развитие на Общинската социална политика.

СИЛНИ СТРАНИ:	СЛАБИ СТРАНИ:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Наличие на политическа воля на ръководството на Общината за развитие на социалните услуги в съзвучие с държавната социална политика и нейните приоритети; ➤ Добра координация между институциите на държавната и местна власт при решаване на социални проблеми на населението; ➤ Стабилно икономическо развитие на Общината; ➤ Проучени потребности от социални услуги на населението; ➤ Активност от страна на потребителите за разкриване на нови и разширяване на съществуващите социални услуги; ➤ Наличие на добре работещи организации на потенциални потребители на социални услуги - местни структури на Съюза на инвалидите, Съюза на ветераните от войните, клубове на пенсионера и др.; ➤ Наличие на подготвени кадри по специалностите: социални дейности, социална педагогика, логопедия, рехабилитация, психология, специална педагогика; ➤ Традиции при предоставяне на услугата „Домашен социален патронаж” в Общината; ➤ Реализирани социални услуги чрез Националната програма “От социални помощи към осигуряване на заетост” и Европейски програми и проекти по компоненти “Личен асистент” и “Домашен помощник”; ➤ Изработена стратегия за Закрила на детето в Община Септември от Дирекция „Социално подпомагане” - Септември във връзка с изискванията на Закона за закрита на детето; ➤ Учреден Обществен съвет за упражняване на обществен контрол при осъществяване на дейностите по социално подпомагане. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Непълен обхват на услугата „Домашен социален патронаж” на територията на цялата Община; ➤ Липса на дневни форми за социално обслужване на хора със специфични потребности и самотни възрастни, които не могат сами да задоволяват ежедневните си нужди; ➤ Значителен брой неработоспособни и възрастни жители на Общината; ➤ Ниски доходи на преобладаващата част от нуждаещите се от социални услуги; ➤ Ограничени общински финансови ресурси за развитие на социалните услуги; ➤ Липса на специализиран транспорт и неадаптиране на съществуващия обществен транспорт към потребностите на трудноподвижни жители на Общината; ➤ Липса на рехабилитационни услуги на хора с увреждания в Общината.

ВЪЗМОЖНОСТИ:	ЗАПЛАХИ:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Повишаване качеството на живот и заетостта ➤ Привличане на европейски финансови средства за социални проекти и програми ➤ Подобряване свързаността и достъпността на територията на Общината чрез модернизация на транспортната инфраструктура ➤ Повишаване ефективността на социалните услуги, предоставяни на гражданите ➤ Социално и икономическо приобщаване на маргинализирани групи и хора в неравностойно положение. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Нарастване на социалната изолация и бедността сред уязвимите обществени групи ➤ Повишаване на безработицата ➤ Влошаване на демографските процеси/обезлюдяване на селските райони/ ➤ Ограничени публични ресурси за капиталови инвестиции и социални услуги.

Стратегическото очакване, желаното бъдещо състояние на община Септември е свързано с разширяване спектъра на предоставяните услуги в общността, които са планирани услуги в Стратегията за развитие на социалните услуги в област Пазарджик 2016 – 2020 година:

Дневен център за за възрастни хора с увреждания

В Дневния център за възрастни хора с увреждания ще се предоставят комплекс от социални услуги, които създават условия за цялостно обслужване на възрастните през деня, свързани с предоставянето на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, както и организация на свободното време и лични контакти.

Основните дейности в дневния център целят ограничаването на социалната изолация, в която се намират възрастните с увреждания.

Обхватът на услугата включва:

- Гарантиране на равноправното положение на хората с увреждания
- Преодоляване на социалната изолация чрез различни мероприятия целящи социално включване на възрастните с увреждания в общността
- Придобиване на нови знания, умения и навици за по-добро справяне с нуждите в ежедневието
- Оказване на подкрепа на възрастните с увреждания и техните семейства
- Осигуряване на постоянна и качествена грижа за всеки потребител
- Капацитет – 15 възрастни с увреждания
- Местонахождение – град Септември

Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/ за лица с психични разстройства

Център за социална рехабилитация и интеграция на възрастни хора с психични разстройства е комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване.

- Осигурява включваща, приемаща и стимулираща развитието среда, при отчитане на рисковите за развитието на човека фактори.

- Предлага специализирано оборудване и обзавеждане, в зависимост от конкретните потребности на лицата.
- Създаване на оптимални условия за интеграционна работа с потребителите на услугите;
- Оказване на подкрепа на лицата и техните семейства;
- Оценка на нуждите на лицето.
- Изготвяне на индивидуални програми .
- Запознаване с конкретните нужди на лицето според сферите на функциониране.
- Планиране на интервенции според установените проблеми и психични състояния
- Определяне на очакваните резултати и по възможност времето за постигането им в зависимост от наличните ресурси.
- Дефиниране на ролите на специалистите в обслужването на лицето и специализираните интервенции, които ще извършват.

Цели

- Изграждане на мрежа обвързваща институциите които работят изолирано една от друга което ще даде резултат в планирането на услугите за възрастни хора с психични разстройства
- Подобряване комуникацията между ресорните институции
- Подпомагане реализирането на различни инициативи, които да допринесат за осъществяването на реформа в социалната и психично-здравната област
- Повишаване на толерантността на общността в град Септември към проблемите на психичното здраве
- Междусекторното сътрудничество за повишаване капацитета на гражданските организации;
- Подобряване предоставянето на социални услуги и развитие на Подкрепа на реформата в системата на здравеопазването и социалните услуги, подобряване координацията между институциите;
- Утвърждава името и мястото на неправителствените организации в обществото.

Мисия

Мисията на ЦСРИ е да предоставя специализирана психично-здравна помощ, включително психологично консултиране, рехабилитация и грижи на нуждаещите се от тях по начин, зачита човешкото достойнство, при гарантирана дискретност и уважение към правото на свободен избор. Под помощ ние разбираме намаляване на психологическото страдание, както и рисковете, съпътстващи психичното боледуване. Такива рискове са: преживяване за вина, срам и/или страх от отхвърляне, обезценяване, изолация, зависимост, нарушено социално функциониране и намалена работоспособност.

Приоритетни групи с които работи организацията

- Хора боледуващи от шизофрения лекувани или не в болнично заведение, но провеждащи амбулаторно лечение , нуждаещи се от интеграция
- Хора диагностицирани с психични разстройства
- Хора с адаптационни реакции
- Хора с посттравматичен стрес
- Семейства и близки на хора с психични разстройства
- Хора прекарвали депресивни разстройства, нуждаещи се от психотерапия и рехабилитация
- Хора с тревожни разстройства

Капацитет на услугата - 15 лица, местонахождение гр.Септември.

Дневен център за деца с увреждания дневна и седмична грижа

Основната дейност на услугата е оказване на професионална помощ на родителите и

семействата на деца с увреждания, за справяне с различни проблеми, с наличие на увреждане на член от семейството, както и за развитие на умения за грижи за него и съвместен живот. Дневен център за деца с увреждания” е социална услуга, предоставяща дневни грижи за деца с различни по вид и степен увреждания.

Цел

Предлагане на смислени дневни занимания, които да насърчават и поддържат уменията на децата и да надграждат възможностите им за развитие, подготвяйки ги за самостоятелен начин на живот.

Потребители

Потребителите на услугата са деца с различни по вид и степен увреждания, на възраст от 0 до 18 години.

Капацитет

Капацитетът на Дневния център е 20 деца. Местонахождение гр.Ветрен

Услуги

- Целодневна грижа;
- Полудневна грижа;
- Двигателна рехабилитация;
- Логопедични занятия;
- Педагогическа и психологическа подкрепа;
- Социална интеграция;
- Почасов прием от специалисти;
- Консултиране на родители;
- Храна;
- Транспорт.

Звено „Майка и бебе” /ЗМБ/

Звено „Майка и бебе” (ЗМБ) е социална услуга в общността, която предоставя временно настаняване до 6 месеца на бременни жени и майки в риск да изоставят децата си, насърчава родителската привързаност, подпомага младите майки чрез социално-педагогическо, психологическо и юридическо консултиране и подкрепа /чл. 36, ал. 2, ППЗСП, допълнителни разпоредби, т.30/

Услугата включва:

- Предоставяне на подслон и грижи на майката и детето, което предполага:
- осигуряване на подслон за двойката майка-дете в условия на сигурност и уважение;
- осигуряване на подходящи условия за полагане на грижи за майката и детето;
- съдействие за достъп до здравната мрежа, намиране на личен лекар за майката и детето, при – необходимост осигуряване на лекарства и медицински изследвания;
- осигуряване на благоприятни условия за развитието на детето.
- Предоставяне на специализирана помощ на майката за създаване и развитие на привързаността между майката – детето и за развитие на родителските умения.
- Предоставяне на специализирана помощ /консултиране, придружаване, посредничество/ на майката за подобряване на отношенията с членовете на семейството и с общността като цяло; за подобряване на социалните умения с цел предотвратяване на социалната изолация и подготовка за успешното социално интегриране на двойката майка – дете.

Капацитетът на ЗМБ гр.Ветрен е до 4 майки и техните деца.

Основната цел на услугата ЗМБ е да предотврати изоставянето и настаняването в институция на децата от 0 до 3 години, като в същото време предотвратява ситуации, застрашаващи сигурността, здравето и развитието им. В случаите, когато се настаняват майки с повече от

едно деца, някои от които на възраст над три години, се подпомага превенцията на изоставянето и на по-големите деца.

Настаняването в ЗМБ цели още:

- Осигуряване на закрила на детето, без да се налага отделяне от майката и настаняване в специализирана институция;
- Осигуряване на ежедневно взаимодействие между майката и детето, което е от ключово значение за изграждане на привързаност;
- Оказване на специализирана помощ и подкрепа на майката, която ѝ дава възможност да се приспособи и да изгради привързаност към детето си;
- Предотвратяване на социалната изолация на двойката майка – дете и подготовка за успешно социално интегриране;
- Извършване на задълбочена оценка на родителския капацитет на майката, което подпомага органите за закрила при вземането на дългосрочни решения за бъдещето на детето.

Основен ползвател на целия комплекс от услуги в звено “Майка и бебе” е двойката майка-дете, при която детето е в риск от настаняване в институция и е на възраст до три години.

Център за обществена подкрепа /ЦОП/

„Център за обществена подкрепа” е комплекс от социални услуги, насочени към превенция на изоставянето на деца, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца в биологичното семейство, обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви. Нашата цел.

Предоставяне на психологическа, социална и педагогическа подкрепа на децата и техните семейства с цел повишаване на благосъстоянието

Потребители

Потребителите на услугите са деца и семейства в риск от общността на територията на Община Септември /деца, жертви на физически и емоционален тормоз и техните семейства; деца, застрашени от отпадане или отпаднали от училище; деца с проблеми в поведението и техните семейства; семейства от общността, които търсят съвети и подкрепа при отглеждането и възпитанието на децата си; семейства, при които има риск да изоставят децата си в специализирана институция;/ деца и младежи настанени в специализирани институции за деца; кандидати за приемни семейства; утвърдени приемни семейства с настанени деца; кандидат-осиновители и семейства на осиновители в следосиновителен период.

Капацитет

Капацитетът на Център за обществена подкрепа /ЦОП/ - 40 потребители. Местонахождение гр. Ветрен

Услуги

1. Психологическо консултиране и подкрепа на деца за:
 - възстановяване и подобряване на връзките със семейството;
 - развитие на умения за живот;
 - справяне с агресия, трудно поведение, подобряване на взаимоотношенията с връстници;
2. Оказване на педагогическа подкрепа на деца, които срещат трудности в училище;
3. Информирание, консултиране и оказване на подкрепа на семейството за:
 - разрешаване на въпроси, свързани с подобряване на условията за живот.

- повишаване на умения за полагане на грижи за детето, осигуряване на безопасна и сигурна среда за детето, предотвратяване на риск от насилие.
 - насочване на семейството към ползване на други услуги, необходими за детето.
4. Обучение на кандидати за приемни семейства и подкрепа на одобрени такива с настанени деца.
5. Услуги по осиновяване – обучение на кандидат-осиновители и подкрепа на децата и семействата след осиновяване.
6. Мобилна социална работа - активно търсене и оказване на подкрепа на деца и семейства от високорискови общности - жени с рискова бременност, деца, включени в тежки форми на труд, деца и семейства в ситуация на социална изолация.

Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/

Център за социална рехабилитация и интеграция е комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване

- Осигурява включваща, приемаща и стимулираща развитието среда, при отчитане на рисковите за развитието на човека фактори
- Предлага специализирано оборудване и обзавеждане в зависимост от конкретните потребности на лицата
- Създаване на оптимални условия за корекционно-компесаторна и интеграционна работа с потребителите на услугите
- Оказване на подкрепа на лицата и техните семейства
- Оценка на нуждите на лицето
- Изготвяне на програма за грижи
- Запознаване с конкретните нужди на лицето според сферите на функциониране
- Планиране на интервенции според установените проблеми
- Определяне на очакваните резултати и по възможност времето за постигането им в зависимост от наличните ресурс
- Капацитет на услугата 25 потребители, местонахождение град Ветрен

Изводи за услугите за възрастни и стари хора:

1. Необходимост от услуги за лица и /или семейства в неравностойно положение; лица освободени от местата за лишаване от свобода; наркозависими; лица от уязвими етнически малцинства.
2. Разширяване услугите домашен помощник, личен и социален асистент.
3. Необходимост от разширяване на социални услуги в населените места на общината.

Изводи за услугите за хора с увреждания. Необходимо е създаване и развитие на нови социални услуги в общността на местно ниво, насочени към хората с увреждания, които ще доведат до:

- Намаляване броя на лицата с увреждания в институциите;
- Увеличаване броя на лицата, ползващи алтернативни услуги;
- Повишаване информираността на обществото по проблемите на хората с увреждания;

Изводи по отношение на социалното включване на рискови етнически групи: По отношение на жилищна политика и инфраструктура:

- Подобряване на жилищните условия в етнически обособените квартали на Община Септември;
- Благоустрояване на кварталите компактно населени с етнически малцинства;
- Регулиране на териториите и подобряване на съществуващата и изграждане на нова техническа инфраструктура;
- Създаване на условия за узаконяване на жилищни сгради на база минимални

стандарти;

В областта на образованието

- Повишаване качество на образователните услуги;
- Обхващане (100%) на децата в училище и работа срещу отпадане и повтаряне на класа;
- Повишаване ангажираността в учебния процес на учениците от уязвимите етнически общности чрез включването им в курсове и извънкласни дейности;
- Мотивиране на родителите и децата към образованието като ценност;
- Ускоряване процеса на десегрегация на обособените училища;
- Разработване и подкрепа на образователни проекти, насочени към деца от етническите малцинства;

По отношение на социална политика и заетост:

- Повишаване на пригодността за заетост на неграмотни и с ниска грамотност безработни лица;
- Повишаване на конкурентноспособността на малцинствата на пазара на труда;
- Насърчаване на предприемачеството сред етническите общности.

В областта на здравеопазването:

- Увеличаване броя на здравноосигурените лица, чрез повишаване здравната информираност и подобряване на здравната култура;
- Оптимизиране на профилактичните програми и имунопрофилактика;
- Програми за майчино, детско здравеопазване и семейно планиране;
- Профилактика на социално значими заболявания като сърдечно-съдови, мозъчно-съдови, онкологични и други;
- Намаляване разпространението на туберкулоза, СПИН и др. полово-преносими заболявания в етническите квартали;
- Повишаване здравната информираност и здравната култура на населението в етническите квартали и училищата;
- Намаляване броя на зависимите от наркотични вещества, психоактивни вещества, алкохол и други зависимости;
- Проследяване на здравния статус на уязвимите етнически малцинства.
- Създаване на Фонд „Инвитро” за подпомагане на двойки с репродуктивни проблеми.

В областта култура:

- Съхраняване, развитие и утвърждаване на културата на различните етноси;
- Програми за межкултурно сътрудничество и обмен - съвместно честване на празници, свързани с етнокултурния календар на етносите в гр. Септември.

По отношение на човешки права и обществена сигурност:

- Подобряване на прилагането на антидискриминационното законодателство на местно ниво.

Препоръки:

Общи препоръки към развитието на социалните услуги в Община Септември:

- Услугите на територията на Община Септември следва да се развиват в съответствие с държавната, регионалната и местната политика чрез планиране, което да отговори на потребностите на хората от общността и региона. Процесът на регионално планиране да доведе до „изнасяне” на услуги от града в населените места, от които са съответните бенефициенти;
- Социалните услуги на територията на община Септември да работят в мрежа.

Конкретни препоръки за развитието на услугите:

За деца и семейства с деца в риск

Добрата грижа за децата е с най-голяма значимост за развитието им като пълноценни за себе си и за обществото личности. В тази връзка, усилията на Община Септември продължават да са насочени активно в посока на утвърждаване ролята на българското семейство в няколко основни сфери:

- Изграждане на мобилни мултидисциплинарни екипи за оказване на подкрепа при различни случаи;
- Подкрепа на родителите в отглеждане и възпитание на децата;
- Развитие на социални услуги за деца с емоционално-поведенчески проблеми, деца необхванати от образователната система и отпаднали от училище;
- Приемственост на услугите през целия период от живота на детето.

В областта на образованието се изискват последователни действия за:

- Подкрепа на ефективността на училищните настоятелства в създаването на стимулираща учебна среда;
- Повишаване броя на приетите деца със специални образователни потребности в детските градини;
- Повишаване броя на включените ромски деца в образователната система - десегрегация;
- Подобряване работата на педагогическите съветници;
- Обучение и консултации за учители по проблемите на децата в училище.

За пълнолетни лица и хора с увреждания:

Създаване на нови работни места за хората в бедност и регулиран трудов пазар - развитие на социална икономика с осигуряване на заетост на хора с увреждания и хора с ниска квалификация; диференциран подход, който да отчита спецификата на различните рискови групи и да предлага обучения за квалификация и преквалификация;

Наличието на значителен брой социално подпомагани лица, предимно малцинствени групи, самотни възрастни с ниски доходи, обуславя необходимостта от разкриване на нови социални услуги с въвеждане на облекчения за тези категории лица;

Ускоряване на процеса на изграждане на достъпна архитектурна среда за хората с увреждания;

Осигуряването на комплексна рехабилитация на хората с увреждания е задължително условие за пълноценното им включване в живота на обществото. Рехабилитацията на хората с увреждания е цялостен процес и трябва да се създават програми и структури, които да осигуряват последователното провеждане на стъпките от този процес, а именно - медицинска, професионална и социална рехабилитация;

Развитие на мобилни медико-социални услуги, подкрепящи хората с дефицити в ежедневието им;

Изграждане на иновационни услуги, използващи съвременна комуникационна и компютърна техника.

За стари хора:

Да продължи предлагането и разкриването на нови социални услуги, компенсиращи ниските доходи - домашен социален патронаж и предоставяне на комплекс от услуги за подържане на социални контакти за самотно живеещи и участието им културни мероприятия – пенсионерски клубове, сдружения и други.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящият стратегически документ за развитие на социалните услуги в община Септември е цялостна синтезирана идея за предоставяне на социалните услуги в новите реалности. Без да има претенции за изчерпателност и пълна всеобхватност тя е основана на

доказани потребности на общността и е база за бъдещи дискусии и обсъждания на различни нива.

Стратегията е отворен документ и може да се допълва, изменя и актуализира.

Стратегията за развитие на социалните услуги в община Септември е приета с Решение №271, взето с Протокол №9 от редовно заседание на Общински съвет гр.Септември проведено на 26.04.2016година.